

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Art. I. Quale peccatum sit desiderium malum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

sum in causa sint libera, non possunt habere
jorem culpam, quam ipsa causa.

DUBIUM II.

An, & quando desideria, & delectationes sint peccata?

Per desiderium intelligitur voluntas, intentio
vel propositum efficax rei malæ: per delectationem
verò, simplex amor & complacentia ob
cogitati, fruendo ejus dulcedine, absq; deside
executionis: soletque dici morosa, non à mo
temporis, cum momento possit perfici, sed quia
voluntas, post plenam advertentiam rationis
immoretur.

ARTICULUS I.

*Quale peccatum sit desiderium ma
lum?*

Resp. I. Desiderium absolutum, sive cogitatio
eum voluntate consentiente absolute in peccatum
aliquando perpetrandum, aut in perpetrato con
placente, habet eandem speciem, ac malitiam
peccati mortalem, vel venialem, quem habet
actus exterior, in quem fertur. Est communis, &
constat ex *Matth. 5. v. 28. Qui viderit, &c.* Ratio
est, quia actus interior habet suam bonitatem, &
malitiam ab actu externo, tanquam objecto. *Idem
commun.*

Resp. II. Desiderium cum consensu conditionali,
quo quis aliquid concupiscit, sub tali conditione

one, quæ omni malitiam objecti auferat, non est peccatū, saltem mortale: v. g. vellem prædari, si à Deo mihi permitteretur, si Judex essem, malefactorum istum occiderem. *Valent. 10. 2. d. 6. q. 4. p. 4. Snyr. Sal. in t. 2. tr. 13. d. 16. f. 27. Vsq. dub. 116. c. 1.*
 Si verò conditio malitiam non auferat, est peccatum: ut v. gr. si cogites, si non esset infernus, mœcharer, si non essem religiosus, fornicarer, si nō haberem rationem mei status, ulciscerer, occiderem te. Item si id mihi fecisses in adolescentia, vel antequam religionem ingrederer, vindicasset intellige, si dum hæc dicit, habeat affectum vindictæ sumendæ, si esset in tali statu: secus enim est, si tantum ostendat, quid facturus fuisset in alio statu. *Bon. de mat. q. 4. p. 8. n. 9.* Ratio responsionis est, quia etsi consensus conditionatus nihil ponat in rerum natura, ex parte objecti voliti; in voluntate tamen ponit affectum committendi illud peccatum, præcisa conditione non auferente malitiam; ac proinde talis erit culpa, qualis esset illud amare absque conditione, *Cajet. Sanch. 1. mor. c. 2. Vsq. Laym. l. 1. tr. 3. c. 6. n. 1.* Ex quibus resolvuntur hi Casus.

I. In omnibus, solo jure positivo prohibitis, licitum est desiderium cum conditione hac, *si prohibitum non esset*, v. g. ederem carnes die Veneris, si Ecclesia non vetuisset, Ratio, quia conditio omnē malitiam, quæ à sola prohibitione est, aufert, *Az. l. 4. c. 6. q. 10. Sanch. l. 1. c. 2. Vsq. d. 116. c. 2.*

II. Idem valet in prohibitis quidem jure naturali, licitis tamen in aliquo casu, aut statu, si is pro conditione apponatur, v. g. occiderem Petrum, si
 X 6 Deus

Deus mandaret; suspenderem furem, si essem
dex; ducerem uxorem, si liceret, si non essem
cerdos, si essem liber à voto. Ratio, quia hæc
illo statu sunt licita. Rectè tamen monet *Sanctus*
atum, huiusmodi desideria esse periculosa, &
tanda, atq; ut ait *Cajet. ibidem*, esse fatuas & de-
bolicas tentationes. *ibid. Laym. l. 1. t. 3. c. 6. n. 10.*

III. Etsi idem quidam, ut *Cajet. Sal. & Val.*
universim affirmant de omnibus jure nature,
simpliciter prohibitis, si conditio impossibilis
posita tollat rationem peccati ab objecto, ut si
cas, si non esset peccatum, fornicarer, eo quod
tunc consensus non videatur ferri in malum
babilius tamen videtur, quod docet *Az. Sanctus*
Lay. esse peccatum; eo quod sit intrinsicè malum
nec malitia sua, (quæ in consensum circa tale ob-
jectum traheret, nisi Dei lex arceret) exui possit.
deoq; voluntas feratur in malum. Quod tamen
intellige, si efficaciter feratur, quia si tantum sit
gnificatio propensionis naturalis in illud ob-
jectum, non est peccatum, *San. l. 1. c. 2. n. 25. Laym.*
l. 2. c. 6. n. 11. v. Card. de Lugo, d. 16. n. 376.

IV. Gaudere & delectari de opere malo, sub eò
ditione, si liceret. v. g. in prædictis desideriis effi-
cacibus illicitis, quando conditio est possibilis,
etsi possit excusari à peccato, secundum quosdam
Doctores, si fiat tantum secundum appetitum ra-
tionalem, sive vo' untatem: (secluso omni alio pe-
riculo consensus illiciti, & turpis motus: qui ta-
men, quia communiter & connaturaliter sequitur,
vix tutum videtur in praxi) non potest tamen ex-
cusari, si sit delectatio voluntaria appetitus sensiti-
vi.

vi, quæ propriè delectatio dicitur, fitque communiter cum aliqua alteratione corporis. Ratio discriminis est, quia voluntas potest ferri in objectum abstractum à malitia, cum sequatur intellectum, cuius est abstrahere, appetitus verò, quia sequitur imaginationem, non fertur in objectum, sub aliqua certa conditione status, vel temporis apprehensum, sed ut est in se, ideoque talis delectatio est de objecto absolutè malo, *vid. Laym. & Bon. de mat. q. 4. p. 8.*

ARTICULUS II.

An delectatio morosa semper sit peccatum?

Resp. Si terminetur ad cogitatum opus malum secundum se, est peccatum mortale, vel veniale prout ipsum opus mortale, vel veniale est. Ita commun. ex *D. Thom. 1. 2. q. 78. n. 8.*

Dixi *secundum se*: quia si delectatio sit tantum de ipsa cogitatione, non autem de opere, non est peccatum, quia sicut cogitatio, v. g. de rebus obscœnis, in ordine ad doctriam, vel concionem, &c. bona est: cogitatio autem de iisdem rebus ex curiositate, est mala venialiter: ita consequenter, delectatio de tali cogitatione tanquam objecto, non est mala, sed quandoq; bona, quandoq; venialiter mala. Similiter nec peccatum erit, si delectatio versetur circa modum malè operandi, non circa ipsū opus malū: quo modo sine peccato sæpè nos delectat fabulæ, comœdiæ, bella, homicidia, fraudes, furta, lapsus hominis, v. g. ex equo, &c. nō